

Bevraging ouderbetrokkenheid

Deel directies

Cel ouderbetrokkenheid, netoverstijgende cel van de 3 ouderkoepels

Inhoud

Inleiding	3
1. Algemeen.....	4
2. Aantal GOK-leerlingen	4
3. Aanwezigheid van ouderwerkingen, ouderraden en schoolraden	5
4. Aanwezigheid van activiteiten voor en door ouders.....	6
5. Knelpunten en succesfactoren	14
6. Prioriteiten met betrekking tot ouderbetrokkenheid	18
7. Uitspraken over ouderbetrokkenheid	19
8. Evolutie van ouderbetrokkenheid	20
9. Extra opmerkingen	20

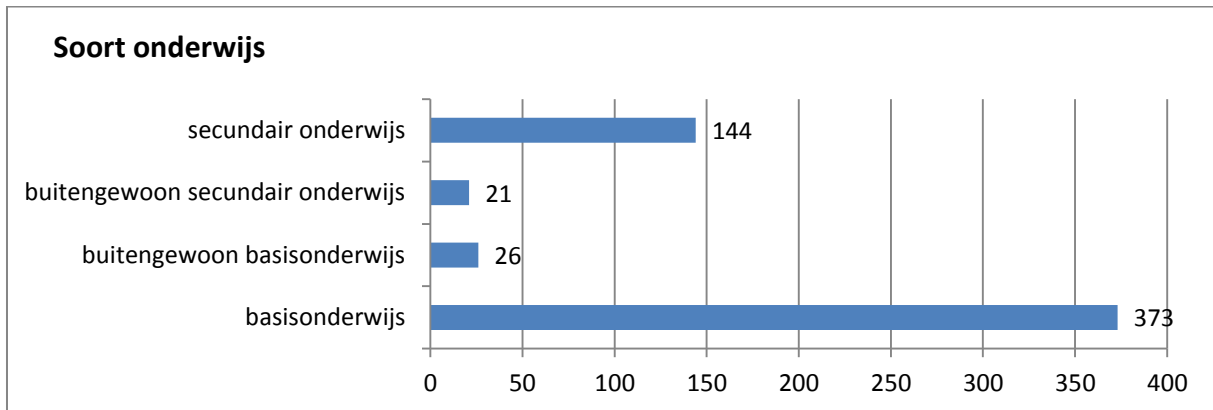
Inleiding

In 2009 werd voor het eerst door de ouderkoepels een bevraging uitgevoerd om de stand van zaken rond ouderbetrokkenheid in kaart te brengen. Hiervoor werd een bevraging verstuurd naar alle directies en alle ouderwerkingen in Vlaanderen. Met een respons van 391 bevragingen ingevuld door directies (en 382 bevragingen van de ouders), was dit een goede eerste schets rond ouderbetrokkenheid.

Begin 2014 werd de bevraging herhaald. Slechts hier en daar werden enkele kleine zaken aangepast aan de bevraging, de grote lijnen bleven gelijk om de vergelijkbaarheid zo groot mogelijk te houden. Nu werden 564 bevragingen ingevuld door de directies (en 537 bevragingen van de ouders), wat zeker een goede respons is. De eCOB wil hierbij dan ook graag alle directies bedanken om deze bevraging in te vullen. De bevraging geeft een beeld van hoe directies het verhaal van ouderbetrokkenheid zien, wat hun prioriteiten zijn, en hoe ze succesfactoren en knelpunten zien.

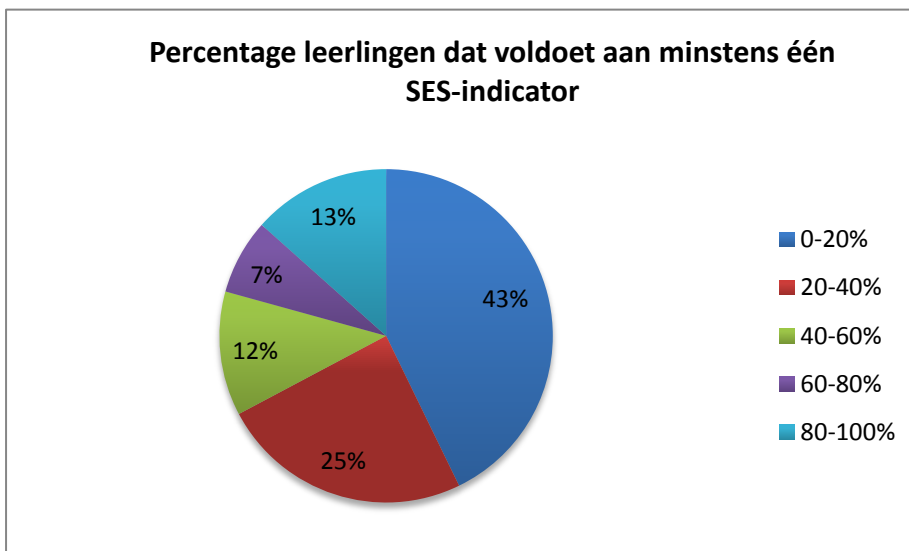
1. Algemeen

Van de directies werden 564 bevragingen ingevuld.

In 2009 werd geen onderscheid gemaakt naar soort onderwijs. We kunnen dus de vergelijking niet maken. Als we de respons vergelijken met het huidige aantal effectieve scholen in Vlaanderen, zien we dat er een vrij gelijke verdeling is, zowel van secundair onderwijs (gewoon en buitengewoon) als van basisonderwijs (gewoon en buitengewoon). Voor alle soorten onderwijs is er een respons tussen de 15 en 20%.

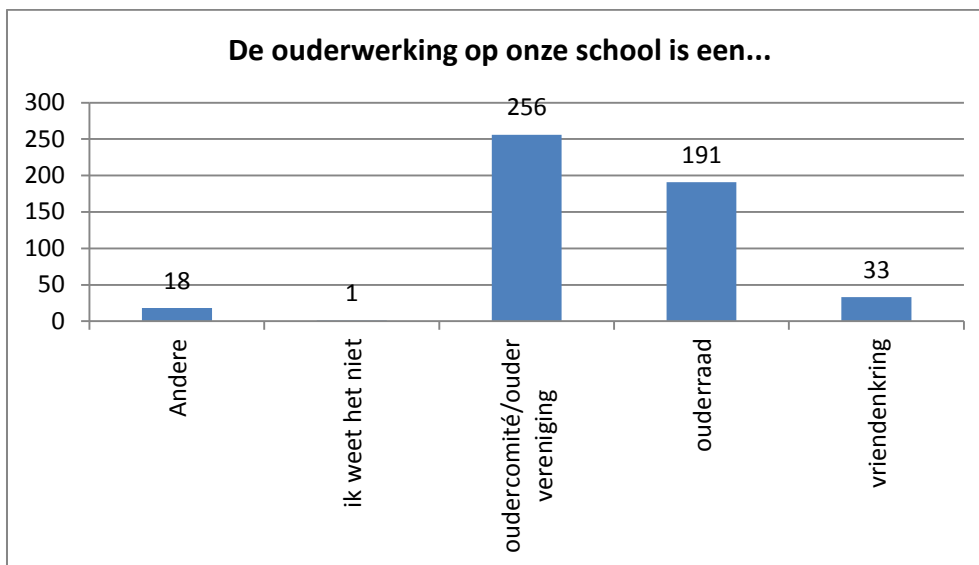
2. Aantal GOK-leerlingen

3. Aanwezigheid van ouderwerkingen, ouderraden en schoolraden

In de bevraging werd een onderscheid gemaakt tussen het hebben van een oudervereniging, een ouderraad, vriendenkring en 'andere'.

Uit de bevragingen blijkt dat **256 scholen een oudervereniging hebben, 191 een ouderraad, 33 een vriendenkring en in 18 scholen is er een andere vorm van ouderwerking.** In 65 scholen is er geen ouderwerking.

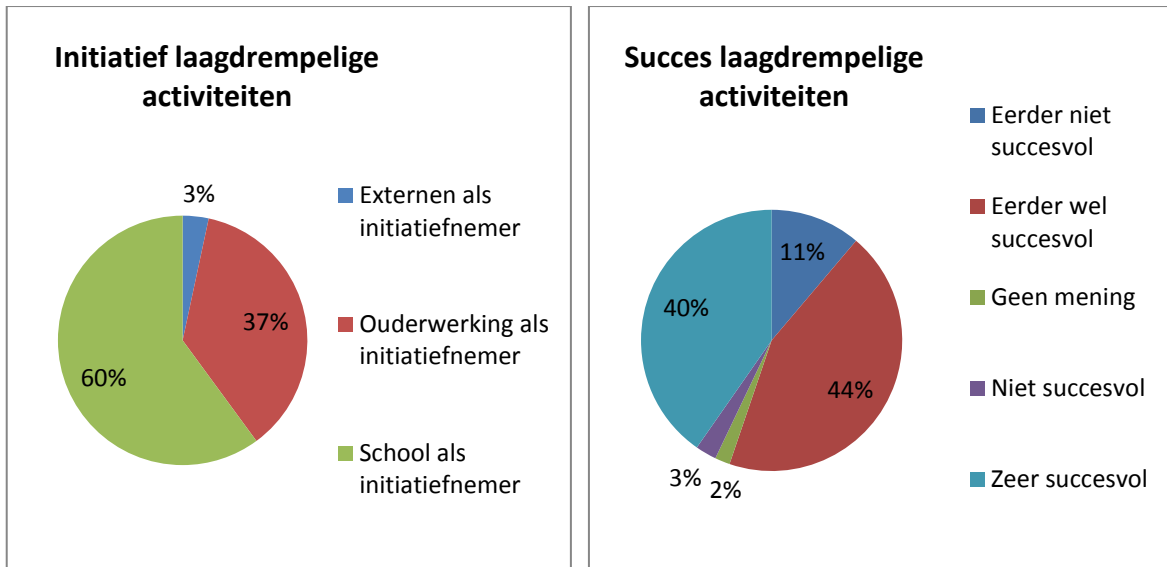
Voor wat betreft de schoolraden, is er in 525 scholen een schoolraad aanwezig. In de scholen van het GO! (3 ouders in de schoolraad) zitten er ook effectief in 94% van de scholen 3 ouders. In de scholen van het vrij onderwijs en officieel gesubsidieerd onderwijs (2 ouders in de schoolraad) zitten er in 91% van de scholen 2 ouders in de schoolraad.

In vergelijking met de situatie van 2009 zien we dat vooral het aantal ouderraden is toegenomen. Het aantal schoolraden is ook gestegen: in 2009 had 80% van de scholen een schoolraad, nu 93% van de scholen.

4. Aanwezigheid van activiteiten voor en door ouders

Organisatie laagdrempelige activiteiten

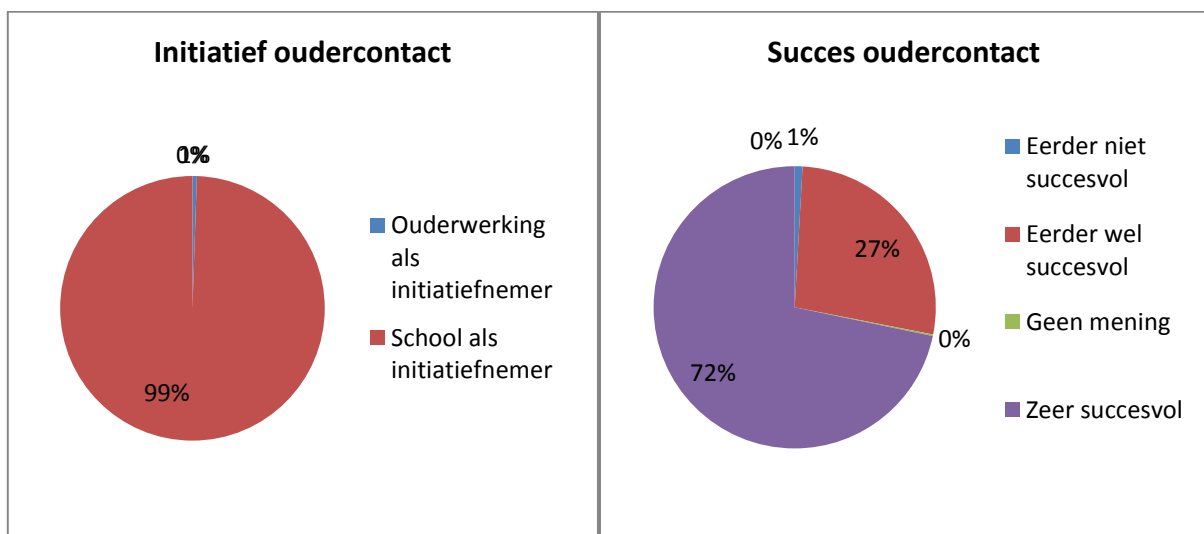
In 47 % van de scholen worden laagdrempelige vormen van ouderbetrokkenheid georganiseerd. Het gaat hier over moedergroepen, oudercafé, koffiemoment, praatgroep enz.

In vergelijking met 2009 worden er nu in meer scholen laagdrempelige activiteiten georganiseerd (47% nu tegenover 36% in 2009). Ook de successcore is nu groter dan in 2009: in 2009 waren 68% van de directies eerder wel of zeer tevreden, nu gaat het over 84% van de directies.¹

Organisatie oudercontacten

In 99 % van de scholen worden oudercontacten georganiseerd.

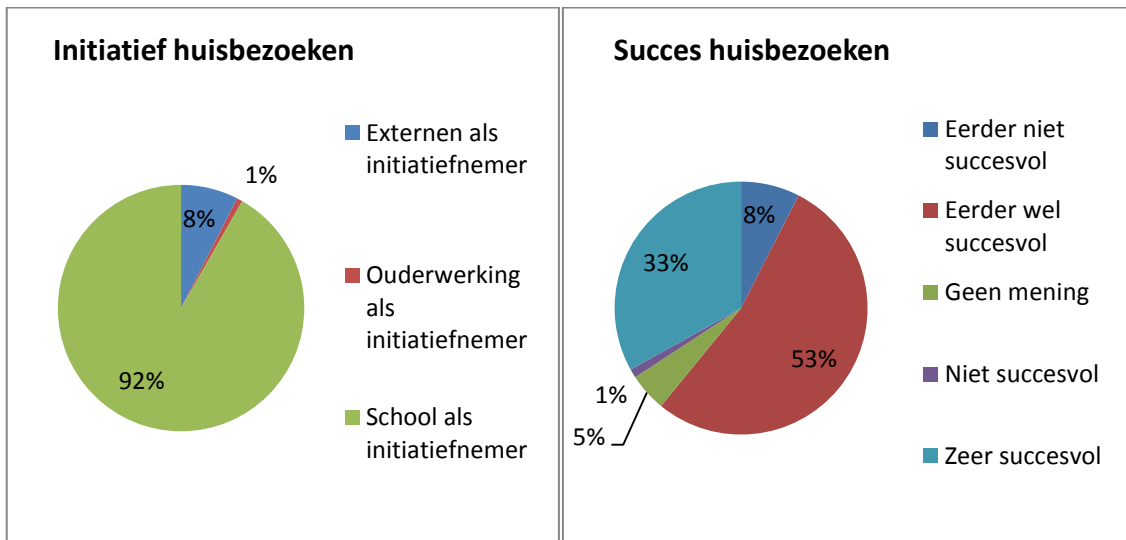

¹ Bij de bevraging van 2009 was er wel een mogelijkheid om verschillende initiatiefnemers aan te duiden, terwijl dit bij deze bevraging niet mogelijk was. Dit geldt voor alle volgende vragen ook.

Het aantal scholen waar een oudercontact georganiseerd wordt is nog gestegen sinds 2009 (van 95% naar 99%). Ook de successcore steeg: van 86% van de directies die oudercontacten als eerder wel of zeer succesvol omschreef, tot 99% in 2013.

Organisatie huisbezoeken

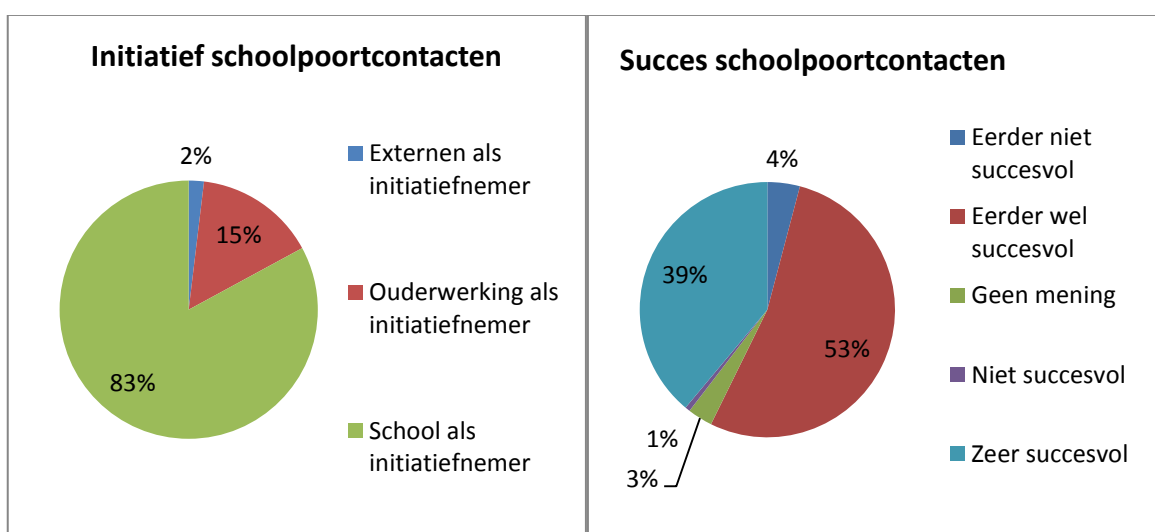
In 47 % van de scholen worden huisbezoeken georganiseerd.

Het aantal scholen waar huisbezoeken worden georganiseerd is licht gedaald (van 52% naar 47%). De successcore steeg echter wel: in 2009 vond 69% van de directies dit eerder wel of zeer succesvol, nu is dat 86%.

Organisatie schoolpoortcontacten met ouders

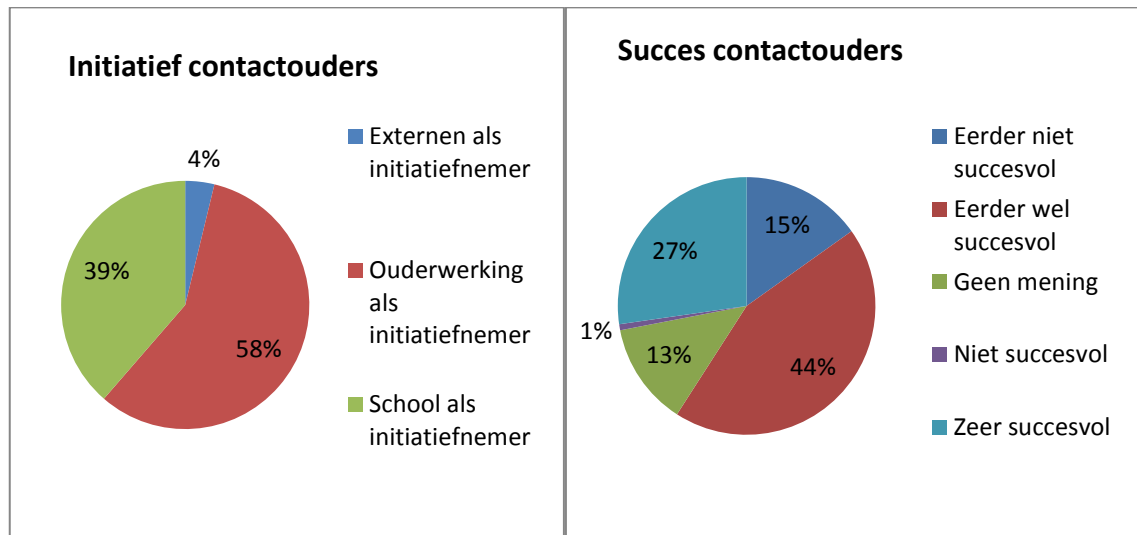
In 56 % van de scholen organiseert men schoolpoortcontacten met ouders.

Het aantal scholen waar schoolpoortcontacten voorkomen is licht gedaald (van 62% in 2009 tot 56% in 2013). De successcore nam echter wel sterk toe: in 2009 omschreef 68% van de directies de schoolpoortcontacten als eerder wel of zeer succesvol, nu is dat opgelopen tot 92%.

Organisatie contactouders

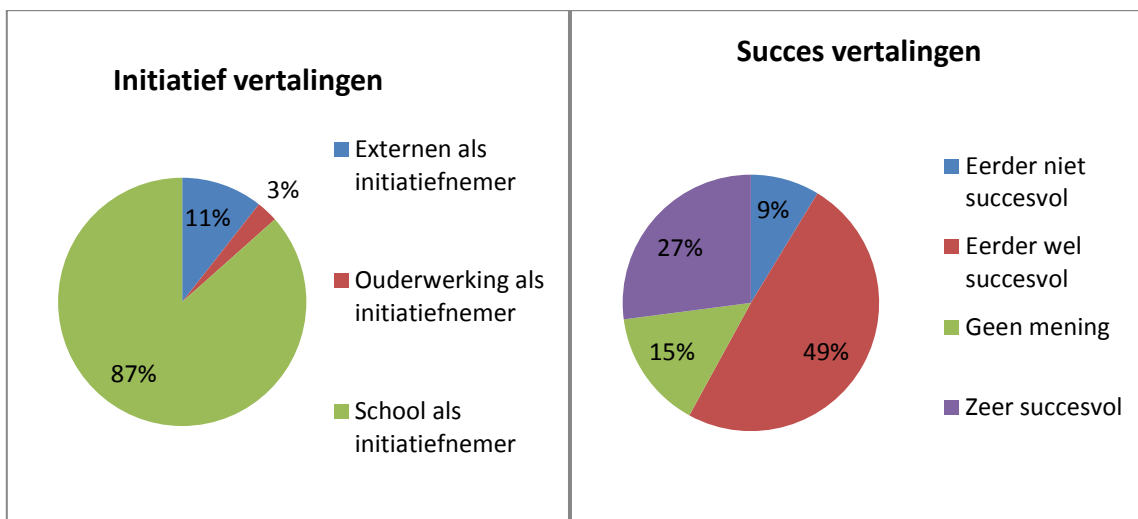
In 23 % van de scholen zijn er contactouders.

Het aantal scholen dat werkt met contactouders is licht gestegen: 16% in 2009, nu in 23% van de scholen. Ook de successcore steeg wat mee: in 2009 vond 62% van de directeurs dit eerder wel of zeer succesvol. In 2013 gaat dat over 71% van de directies.

Organisatie vertalingen voor ouders

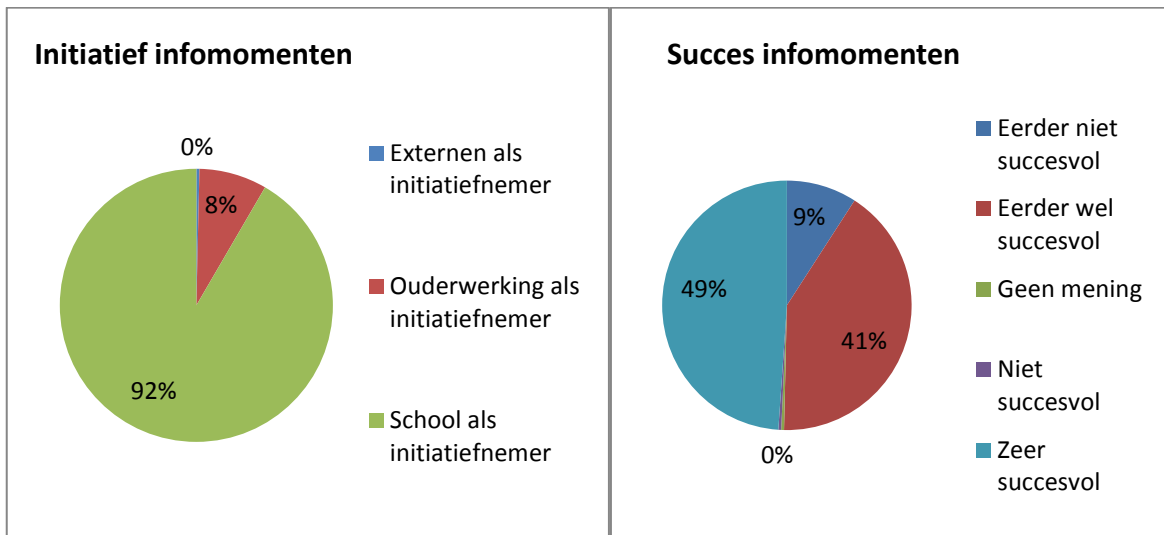
In 50 % van de scholen wordt gezorgd voor vertalingen voor ouders. Dit kan zijn: brieven vertalen, tolken bij activiteiten of oudercontacten enz.

Het aantal scholen dat gebruik maakt van vertalingen is licht gestegen (van 46% in 2009 tot 50% in 2013).

Organisatie infomomenten op school

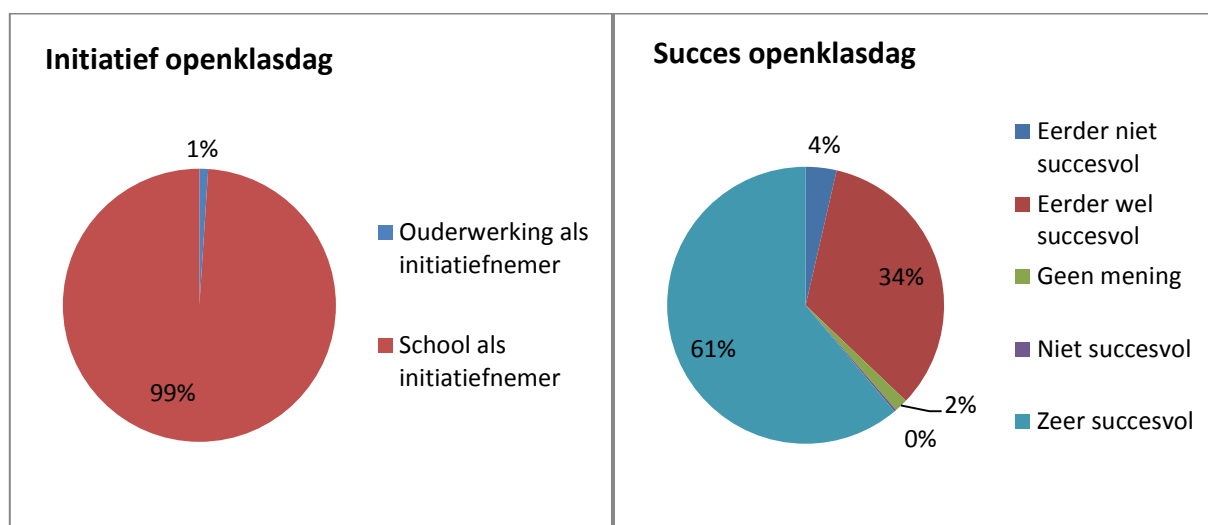
In 97% van de scholen worden infomomenten voor ouders georganiseerd.

Het aantal scholen dat infomomenten organiseert op school is gelijk gebleven. De directies beoordelen de infomomenten nu wel succesvoller dan in 2009: in 2009 vond 74% van de directies dit eerder wel of zeer succesvol. In 2013 beoordeelt 90% van de directies dit als eerder wel of zeer succesvol.

Organisatie openklasdagen

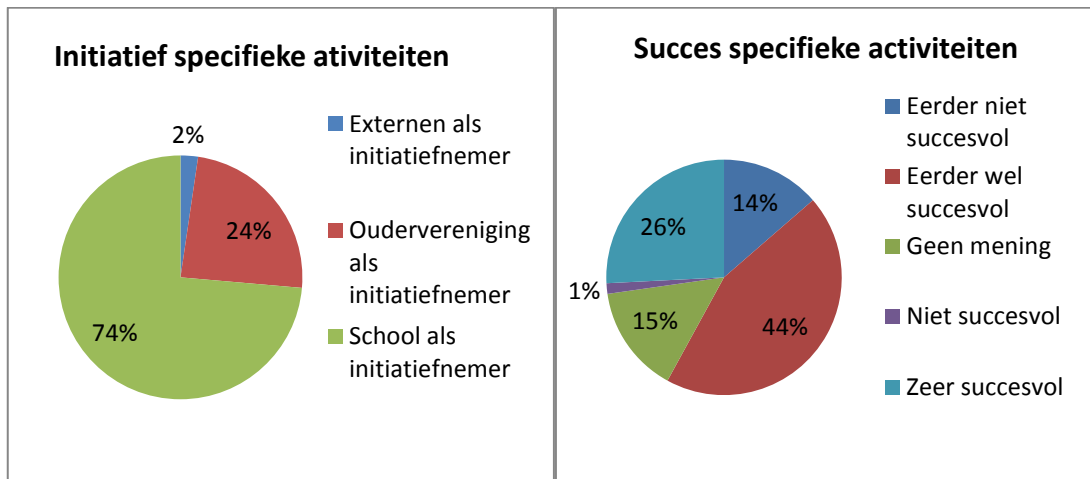
In 69 % van de scholen worden openklasdagen georganiseerd.

Het aantal scholen dat openklasdagen organiseert op school is gelijk gebleven. De directies beoordelen de infomomenten nu wel succesvoller dan in 2009: in 2009 vond 79% van de directies dit eerder wel of zeer succesvol. In 2013 beoordeelt 95% van de directies dit als eerder wel of zeer succesvol.

Organisatie specifieke activiteiten naar doelgroepouders

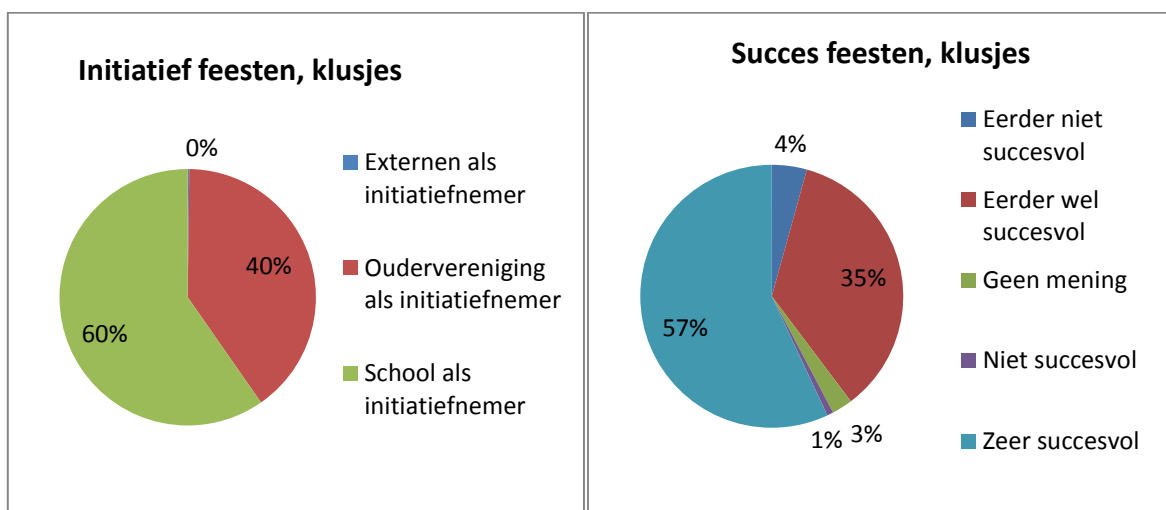
In 61% van de scholen worden specifieke activiteiten georganiseerd voor doelgroepouders.

Het aantal scholen waar er specifieke activiteiten worden georganiseerd voor bepaalde groepen ouders is in vergelijking met 2009 spectaculair gestegen: van 21% van de scholen tot 61% van de scholen in 2013. De activiteiten worden ook opvallend meer als succesvol aanzien: in 2009 beoordeelden 37% van de directies de activiteiten als eerder wel of zeer succesvol. In 2013 gaat het over 70%.

Organisatie feesten, activiteiten en klusjes

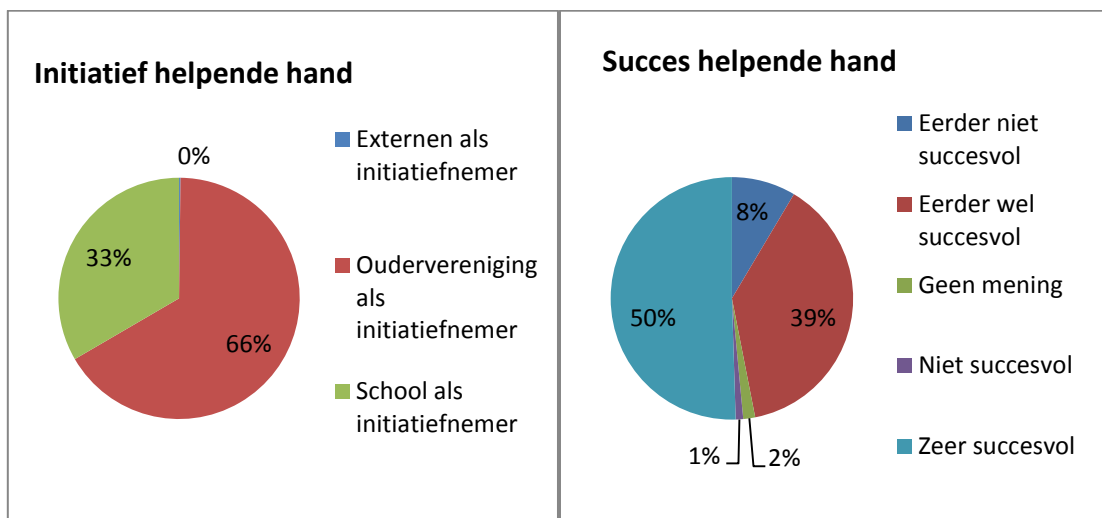
In 91 % van de scholen worden feesten, activiteiten en klusjesdagen georganiseerd.

Het aantal scholen dat feesten en klusjes organiseert is gelijk gebleven. De activiteiten worden nu wel succesvoller beoordeeld door de directies in vergelijking met 2009: 92% van de directies vindt de activiteiten nu eerder wel of zeer succesvol, terwijl dit in 2009 nog 81% was.

Organisatie helpende hand

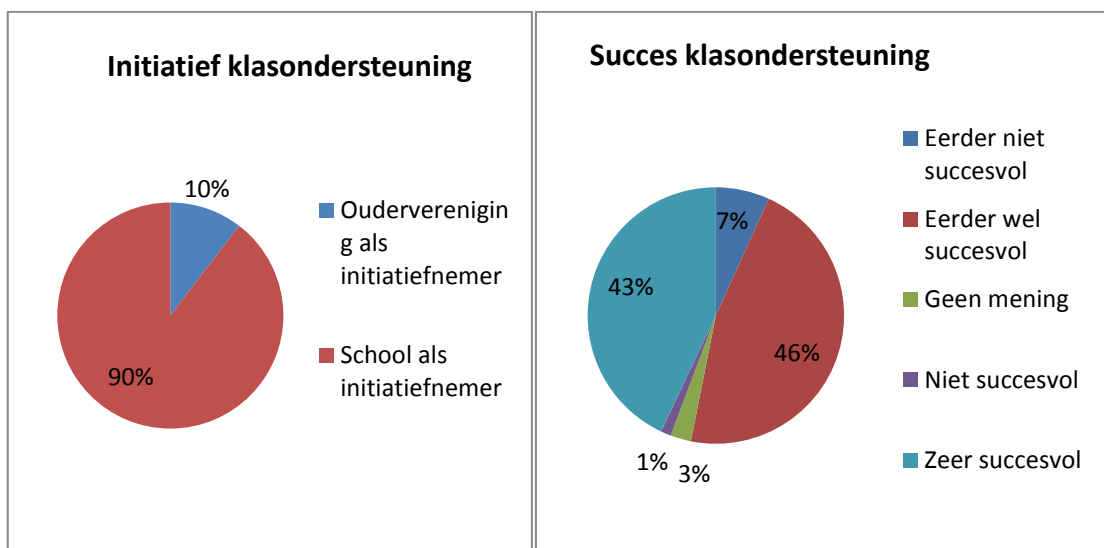
In 89 % van de scholen worden ouders ingeschakeld om te helpen bij de organisatie van feesten/activiteiten/klusjes.

Het aantal scholen waarbij ouders worden ingeschakeld voor helpende handen is gelijk gebleven. De activiteiten worden nu wel succesvoller beoordeeld door de directies in vergelijking met 2009: 88% van de directies vindt de activiteiten nu eerder wel of zeer succesvol, terwijl dit in 2009 76% was.

Organisatie ondersteuning in de klas of bij uitstappen

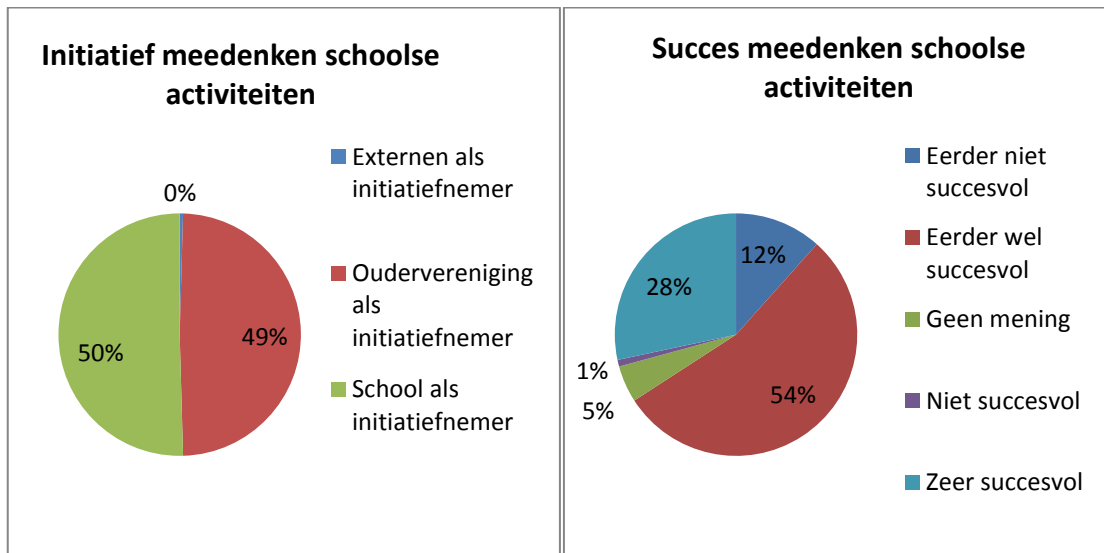
In 68 % van de scholen geven ouders ook ondersteuning in de klas of bij uitstappen.

Het aantal scholen waarbij ouders worden ingeschakeld voor klasondersteuning is gelijk gebleven. De activiteiten worden nu wel succesvoller beoordeeld door de directies in vergelijking met 2009: 89% van de directies vindt de activiteiten nu eerder wel of zeer succesvol, terwijl dit in 2009 74% was.

Organisatie meedenken over schoolse activiteiten

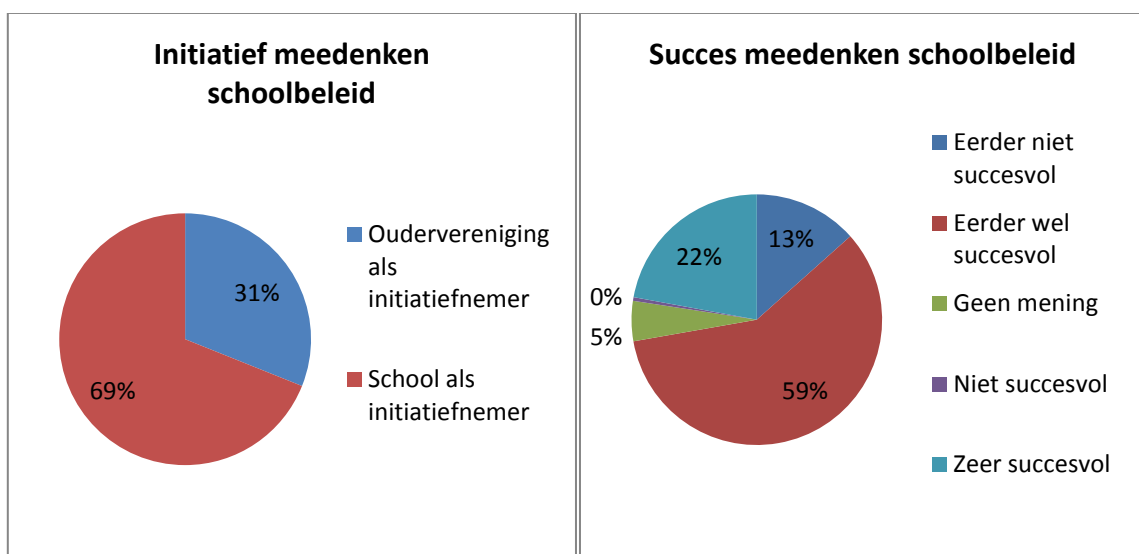
In 79 % van de scholen denken ouders mee na over de schoolse activiteiten.

Het aantal scholen waarbij ouders meedenken over schoolse activiteiten is gelijk gebleven. De activiteiten worden nu wel succesvoller beoordeeld door de directies in vergelijking met 2009: 82% van de directies vindt de activiteiten nu eerder wel of zeer succesvol, terwijl dit in 2009 60% was.

Organisatie meedenken over schoolbeleid

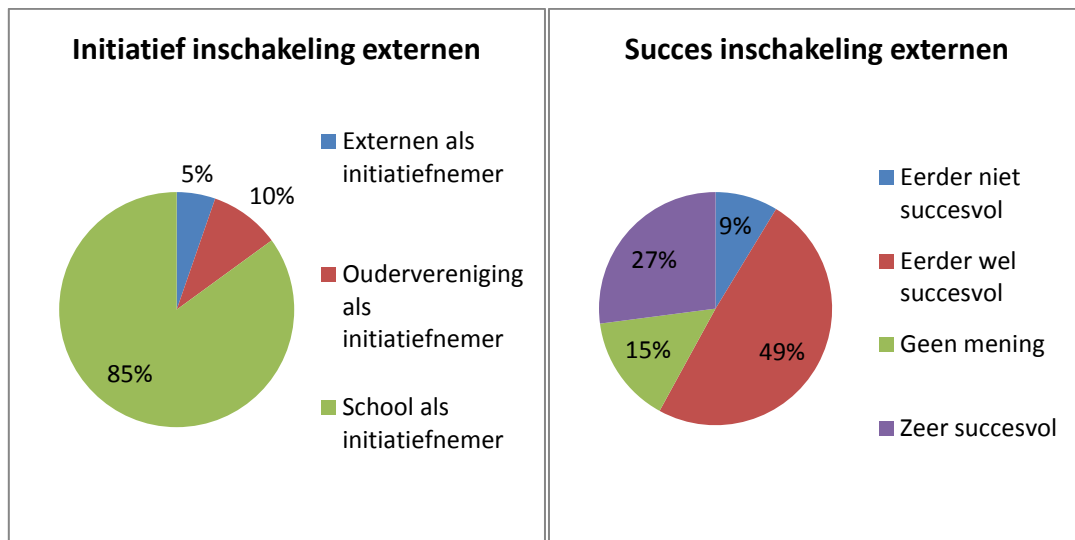
In 75 % van de scholen denken ouders mee na over het schoolbeleid.

Het aantal scholen waarbij ouders meedenken over het schoolbeleid is gelijk gebleven. De activiteiten worden nu wel succesvoller beoordeeld door de directies in vergelijking met 2009: 81% van de directies vindt de activiteiten nu eerder wel of zeer succesvol, terwijl dit in 2009 55% was.

Organisatie inschakeling van externen

In 37 % van de scholen worden externen ingeschakeld om de ouderbetrokkenheid te verhogen.

Het aantal scholen dat samenwerkt met externen is gelijk gebleven. De activiteiten worden nu wel succesvoller beoordeeld door de directies in vergelijking met 2009: 76% van de directies vindt de activiteiten nu eerder wel of zeer succesvol, terwijl dit in 2009 61% was.

Besluit

De vormen van ouderbetrokkenheid die het meest voorkomen zijn oudercontacten, infomomenten, organisatie van feesten, activiteiten en klusjes. Het werken met contactouders, huisbezoeken en vertalingen komen het minst voor.

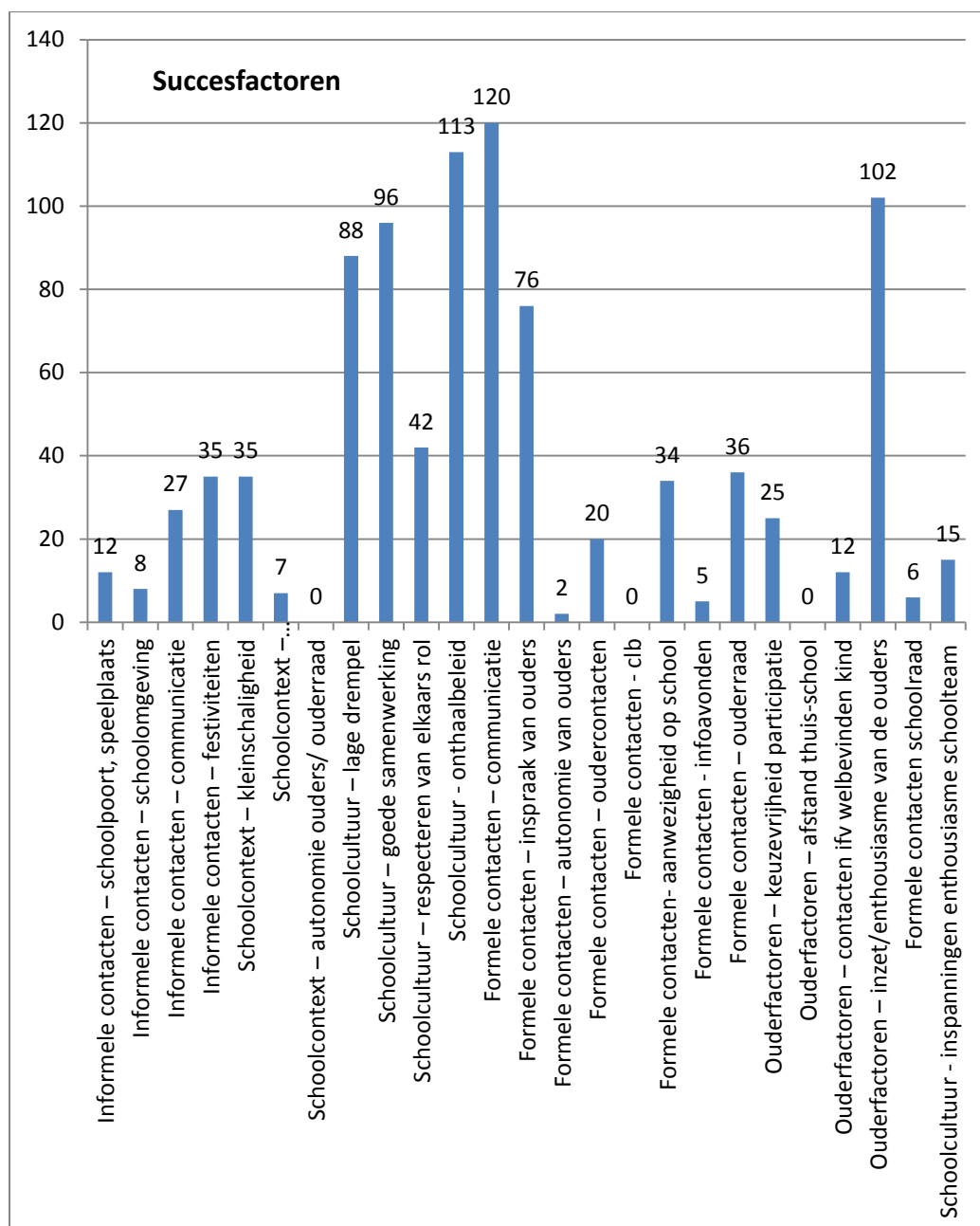
In vergelijking met 2009 zien we dat schoolpoortcontacten en huisbezoeken in 2013 minder worden georganiseerd. Het organiseren van activiteiten voor een specifieke groep ouders is dan weer heel sterk gestegen.

De meeste activiteiten worden wat succesvoller ingeschat dan in 2009. Enkele activiteiten worden nu veel succesvoller beoordeeld: activiteiten voor een specifieke groep ouders, schoolpoortcontacten, meedenken over schoolbeleid en meedenken over schoolse activiteiten.

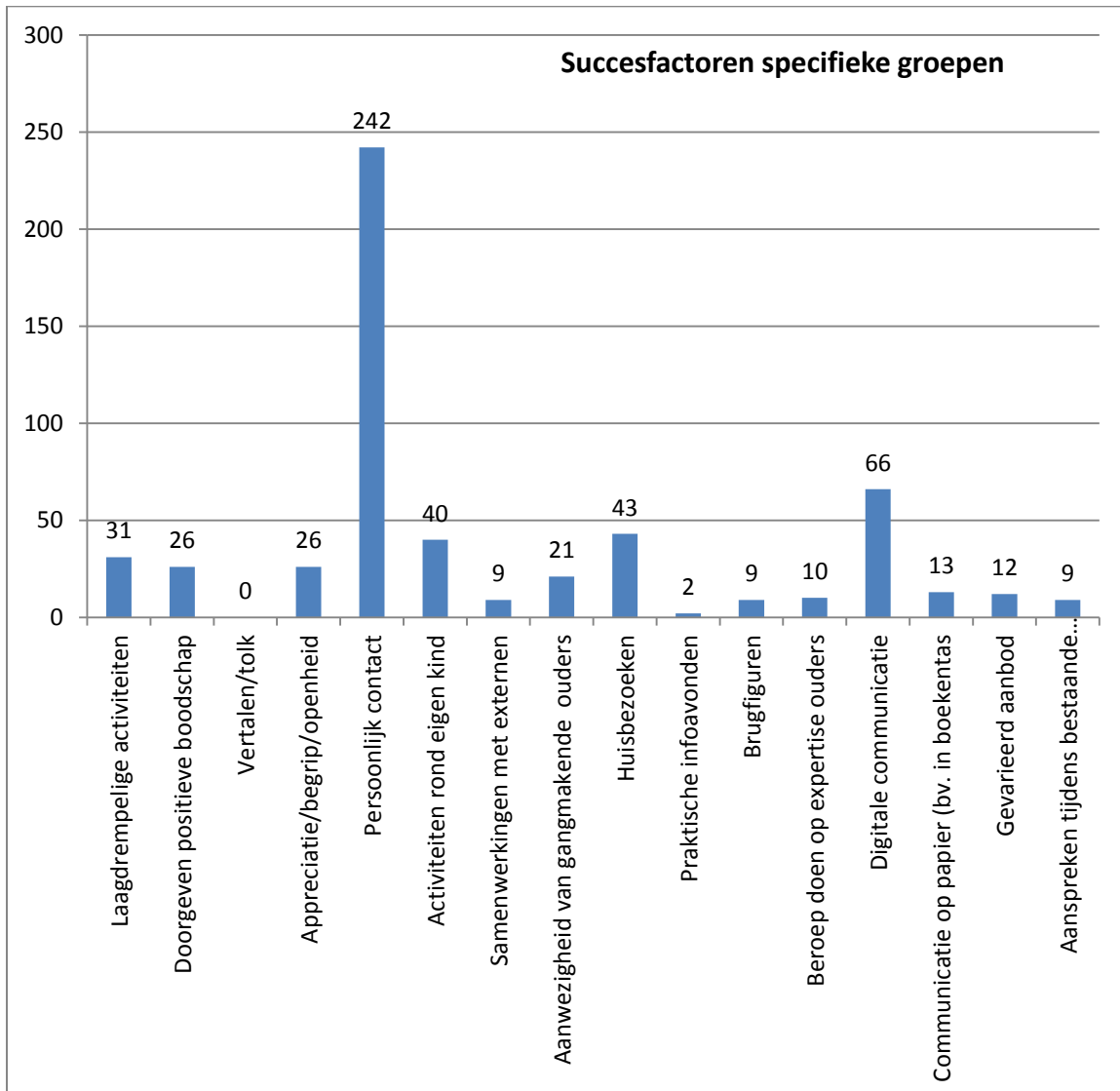
5. Knelpunten en succesfactoren

In de bevraging werden open vragen gesteld naar succesfactoren en knelpunten voor ouderbetrokkenheid. Naar analogie met de bevraging van 2009 werden de antwoorden geclusterd onder een aantal thema's voor de verwerking van deze vragen.

Volgens de directie zijn een goede communicatie, het onthaalbeleid en de inzet en enthousiasme van de ouders de belangrijkste succesfactoren voor ouderbetrokkenheid. Onder het onthaalbeleid wordt niet enkel het inschrijvingsmoment gezien. Het gaat over een algemene opendeurpolitiek, een aangename sfeer, openheid, luisterbereidheid en transparantie. In 2009 bleken laagdrempeligheid, communicatie en een goede samenwerking de belangrijkste succesfactoren volgens de directies.

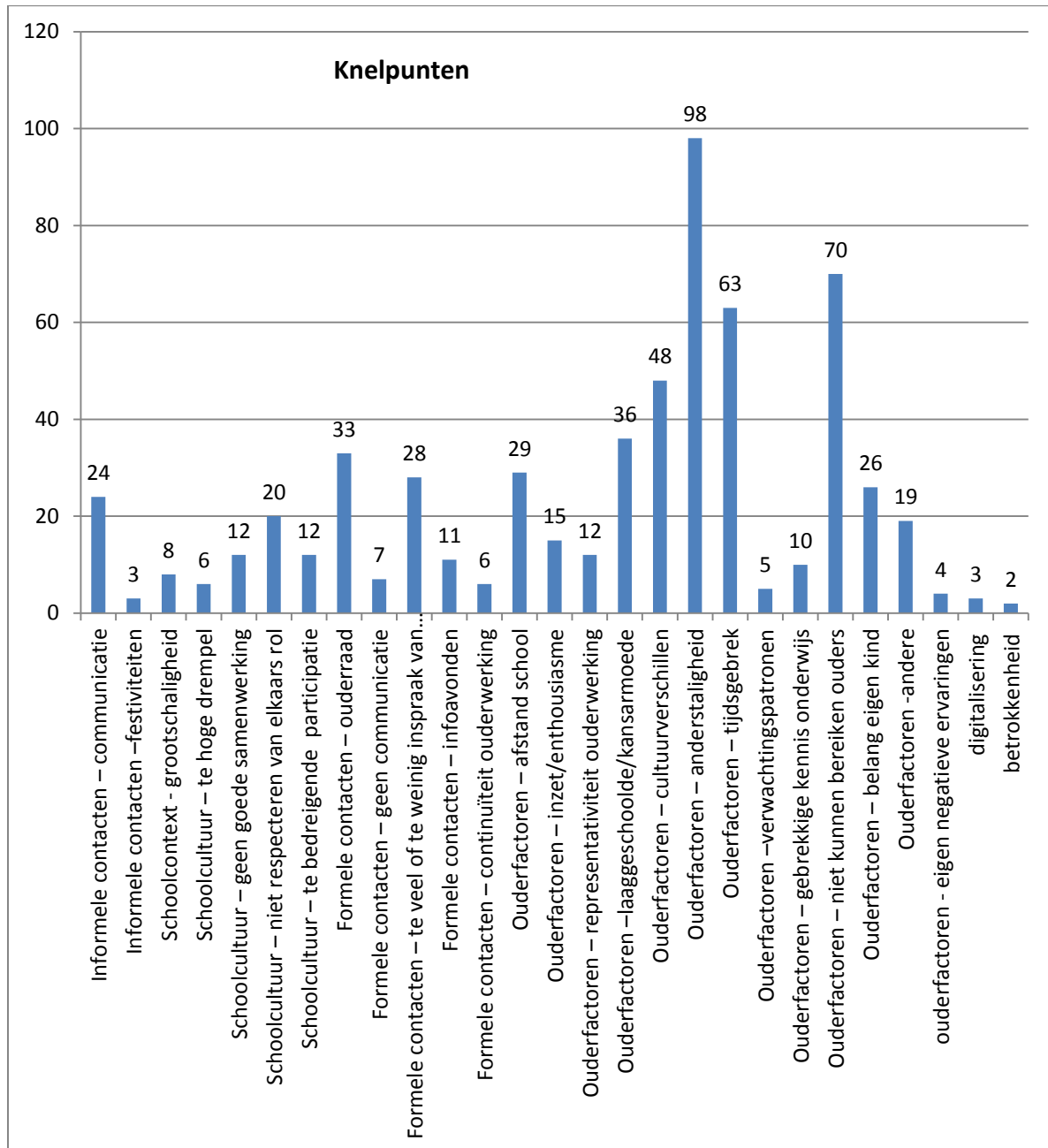

Voor specifieke moeilijker bereikbare groepen ouders blijkt persoonlijk contact veruit de beste strategie volgens de directies. Ook bij de bevraging in 2009 bleek persoonlijk contact de belangrijkste succesfactor. Het antwoord ‘digitale communicatie’ kwam niet naar voor in de bevraging van 2009, terwijl dit nu het tweede meest voorkomende antwoord is².

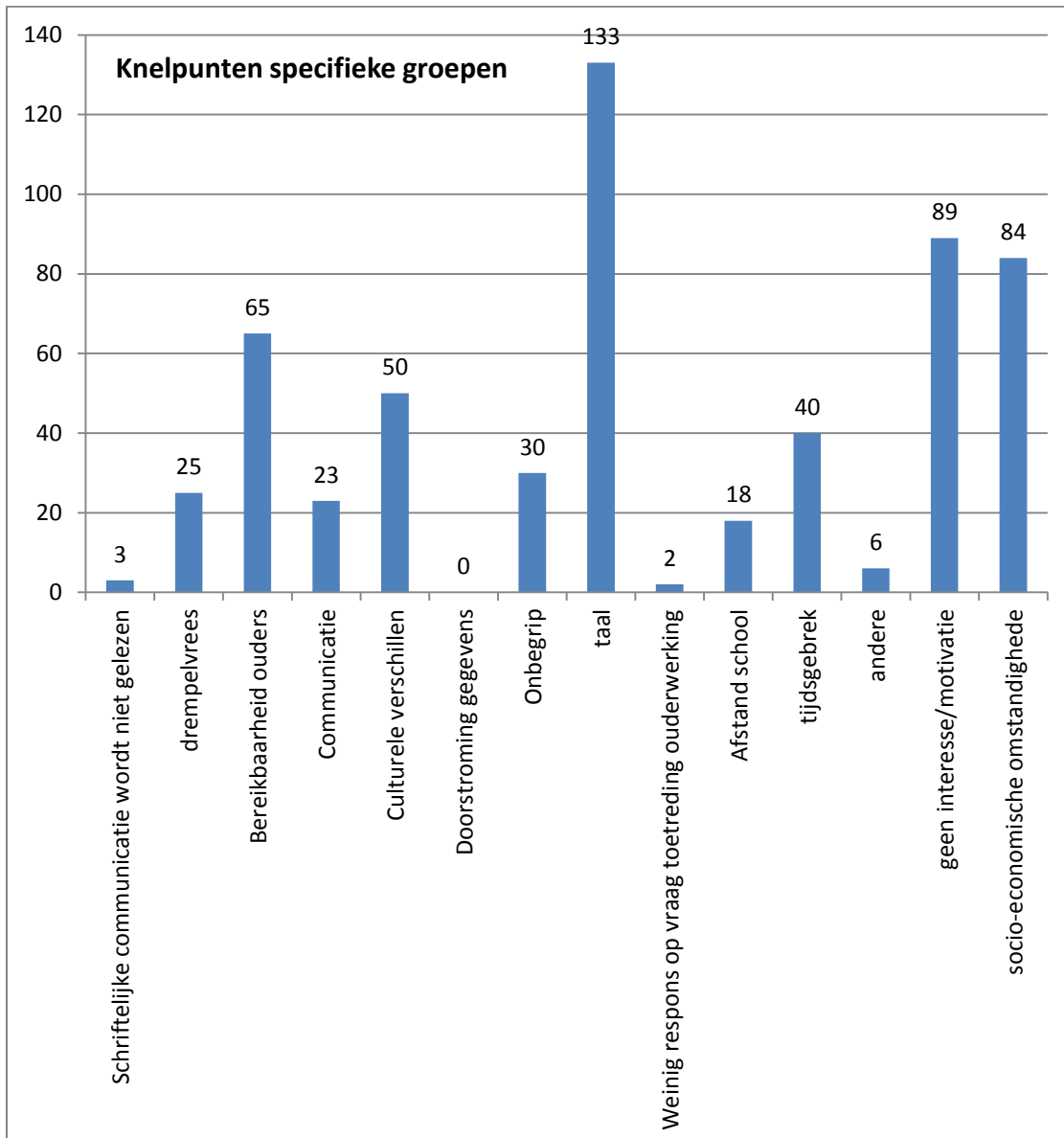

² Een kleine wijziging in de vraagformulering kan hiervan eventueel de oorzaak zijn. In 2009 was de vraag “Welke zijn de successen en/of knelpunten die u ervaart bij de specifieke initiatieven die u neemt naar ouders die moeilijk te bereiken zijn?”. In de huidige bevraging was de vraag “Sommige ouders zijn moeilijk te bereiken. Wat werkt op uw school om hen te betrekken?”

Anderstaligheid en het niet kunnen bereiken van ouders blijken de voornaamste knelpunten te zijn voor ouderbetrokkenheid op school. In 2009 werden inzet en enthousiasme, tijd en het niet kunnen bereiken van ouders als de voornaamste knelpunten aangeduid door de directies.

Voor specifieke moeilijker bereikbare groepen ouders zijn taal en gebrek aan interesse/motivatie de voornaamste knelpunten. Ook socio-economische omstandigheden maken ouderbetrokkenheid moeilijker volgens de directies. In 2009 werden vooral het niet kunnen bereiken, de taal en cultuurverschillen aangegeven als voornaamste knelpunten.

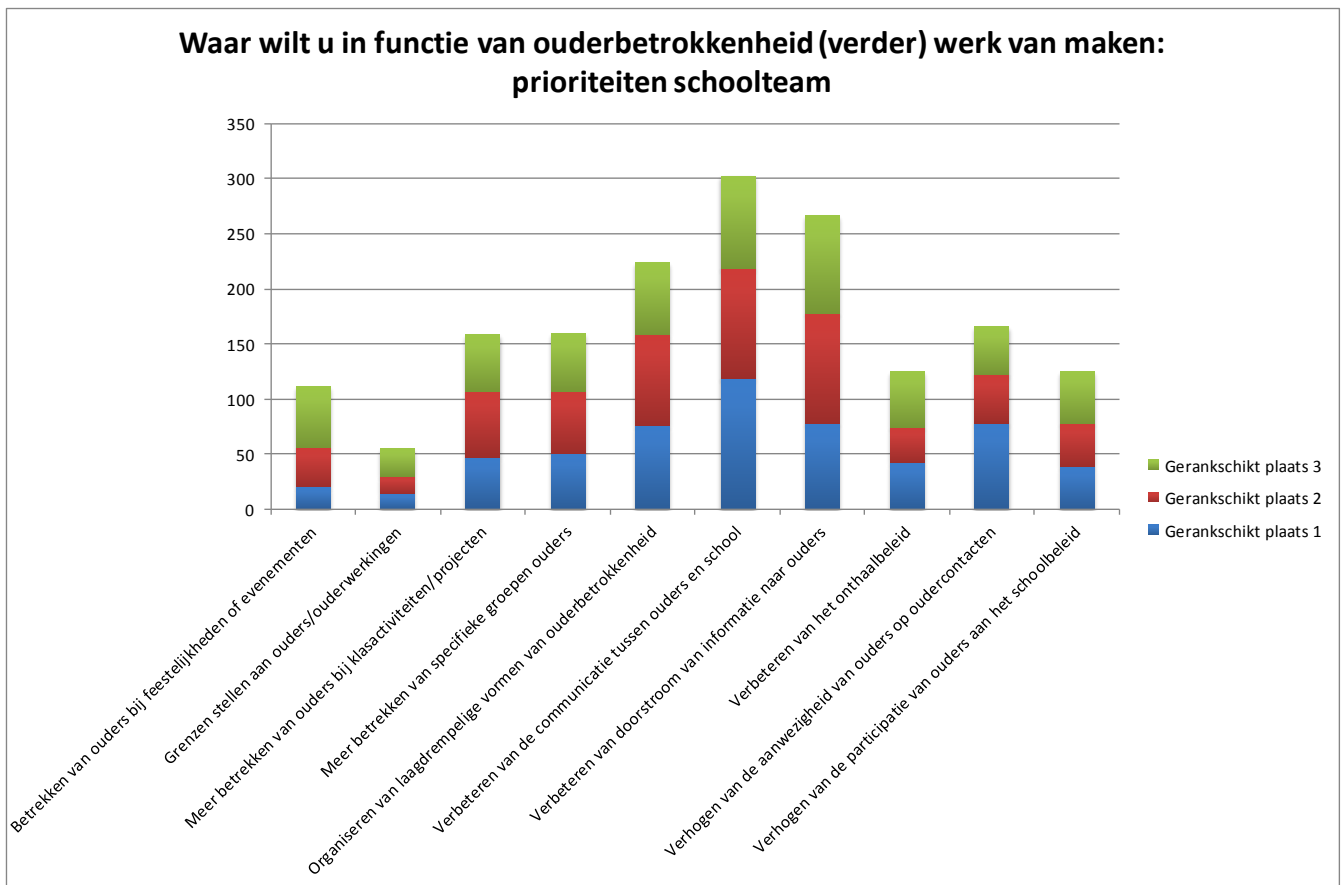

6. Prioriteiten met betrekking tot ouderbetrokkenheid

De hoogste prioriteiten liggen voor de directies bij

- het verbeteren van de communicatie tussen ouders en school,
- het verbeteren van de doorstroom van informatie
- organiseren van laagdrempelige vormen van ouderbetrokkenheid

Uit de resultaten blijkt dat het grenzen stellen aan ouders/ouderwerkingen de laagste prioriteit is voor de directies.

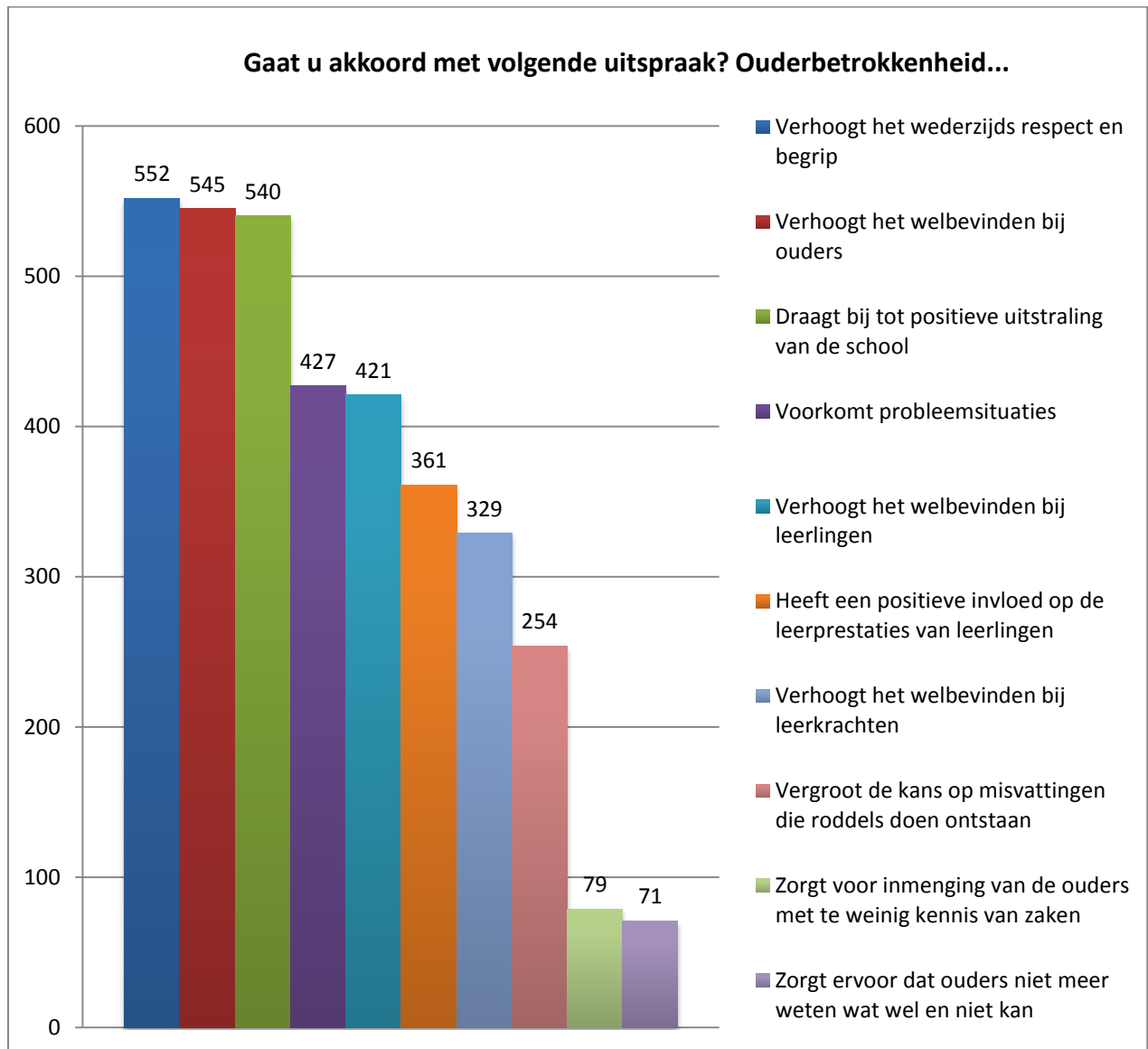

De directies hebben 1 andere prioriteit als we de analyses van de bevraging van 2009 bekijken. Toen waren de prioriteiten (1) verbeteren van de communicatie, (2) betrekken van ouders bij feestelijkheden en (3) organiseren van laagdrempelige activiteiten.

7. Uitspraken over ouderbetrokkenheid

In de bevraging werden enkele uitspraken opgenomen over ouderbetrokkenheid waarop de directies konden 'waar' of 'niet waar' aanduiden. Uit de resultaten blijkt dat volgende 3 uitspraken door de directies het meeste gekozen zijn als 'waar':

- Ouderbetrokkenheid verhoogt het wederzijds respect en begrip
- Ouderbetrokkenheid verhoogt het welbevinden bij de ouders
- Ouderbetrokkenheid draagt bij tot een positieve uitstraling van de school

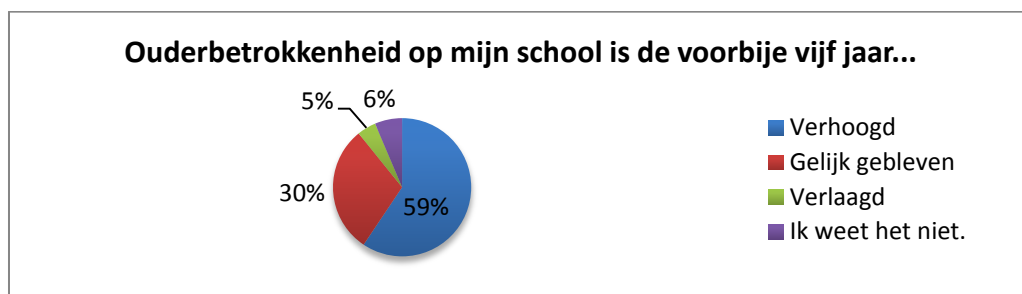

In 2009 werd op gelijkaardige wijze geantwoord op de uitspraken over ouderbetrokkenheid. Voor de bevraging van 2013 werd de uitspraak 'verhoogt het welbevinden bij ouders, leerkrachten en leerlingen' wel opgesplitst in 3 verschillende uitspraken. Hierdoor staat in de bevraging van 2013 de

uitspraak 'verhoogt het welbevinden van ouders' op de 2^e plaats, terwijl in 2009 de uitspraak 'verhoogt het welbevinden van ouders, leerkrachten en leerlingen' op de eerste plaats stond.

8. Evolutie van ouderbetrokkenheid

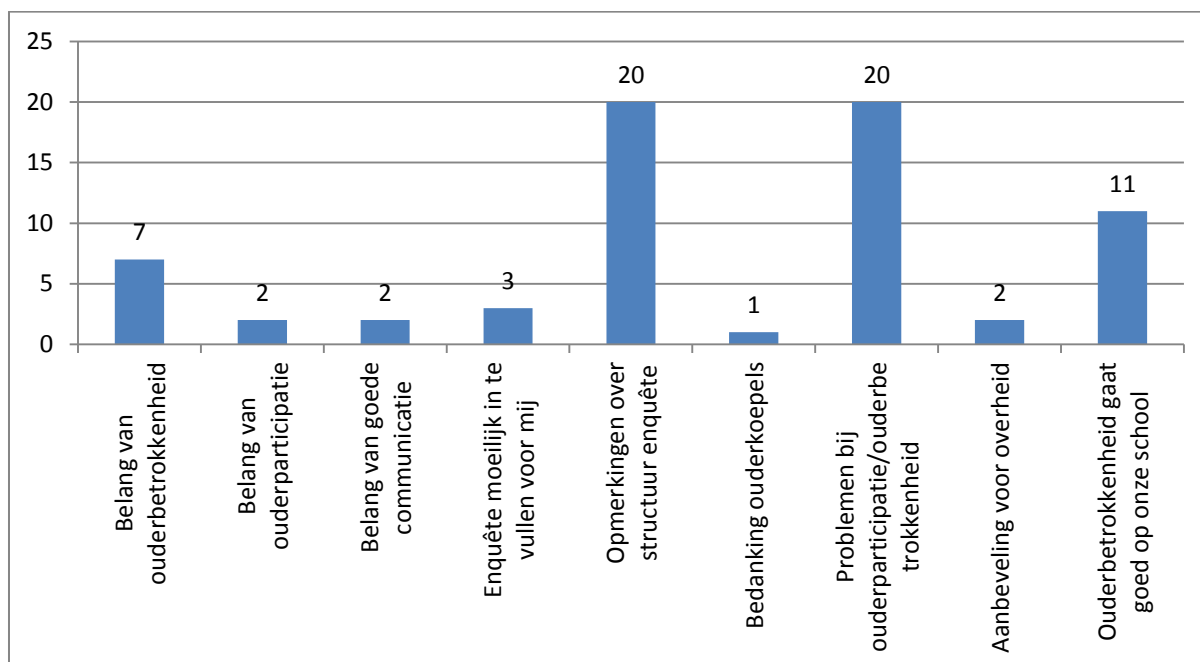
Meer dan de helft van de directies vindt dat de ouderbetrokkenheid op school de voorbije 5 jaar verhoogd is.

Bij deze vraag kan geen vergelijking gemaakt worden met 2009, aangezien die vraag enkel in de bevraging van 2013 werd opgenomen.

9. Extra opmerkingen

Op het einde van de bevraging kreeg men nog de kans om opmerkingen mee te geven. De meeste opmerkingen gingen over de bevraging zelf en over problemen die men ervaart bij ouderbetrokkenheid/ouderparticipatie.

De geformuleerde opmerkingen over de structuur van de enquête gaan voornamelijk over het feit dat men bij initiatiefnemer van activiteiten rond ouderbetrokkenheid slechts 1 initiatiefnemer kon aanduiden en bijvoorbeeld niet de combinatie van ouderwerking én school als initiatiefnemer.